

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indult Bétsből, Pénteken, December 29-dik napján, 1814-dik esztendőben.

Spanyol Ország.

Minden Madridból, Baraellonából, és ezen Birodalomnak más nevezetes városi-
ból jött tudósítások egyenlőképen azt erős-
sítik, hogy a' ministeriumban tétetett vál-
tozások a' közönséges várakozásnak meg-
nem feleltek, hanem hogy még most is
olly keményen bánt a' Kormányzék az
alattvalókkal, mint bánt *VII. Ferdinánd*
mostan uralkodó király országlásának kez-
detében, következésképen, hogy a' királyi
ministeriumban, tsak a' személyek, és nem
az uralkodásban való principiumok változ-
tak — Az a' Commissió, mellyet a' Király
az édes atya idejében confiscáltatott jószá-
goknak vissza adattatásokra nézve kiren-
delt, a' maga munkájához már hozzá
kezdett.

Azon szükölködő lakosoknak felse-
gellésekre nézve, a' kik az utolsó háború
alatt olly nagy szegénységre jutottak, hogy
kémentelenek kóldulással magokat, 's házak
népét táplálni, a' múlt November 15-dik
napján olly parantsolatot adott ki a' Király,
hogy minden Ekklesiái megyében, egy
vagy két könnyörülő házak építettessenek,
's azokban az illy ügye fogyott szegények
vétettessenek fel, és tápláltattassanak. De
mivel a' közönséges kintstár az illy közön-
séges házaknak fel állittatásokra a' jelenva-
ló környülállások közt elégtelen, a' Sz. Pá-

pának engedelmevel, a' papi jövedelmek-
nek egy része fog azon köz hazznú végre
fordittatni — Az Alavai tartomány ó Kas-
tiliában, öt száz ezer frankot ajándékozott
a' Királynak, mellynek egy negyed részét
kész pénzben fizette le, három negyed ré-
sze pedig abból a' summából huzattatik le,
a' mellyel a' Kormányzék a' Spanyol ka-
tonaság számára adatott eleségért a' Publi-
kumnak fizetni tartozna. Ezt a' hazafiul
buzgóságból származott adományt olly ke-
gyelmesen vette a' király, hogy azt a' kö-
zönséges tudósításokban tétetni parantsolta.

Ugy láttzik, hogy a' ministerium, azon
utat, mellyenn a' maga hivatallyának foly-
tatásában menni igyekezik, jól meg akar-
ja fontolni — *Cevallos* Urnak a' Király
tanátsába való bé vétetése, mértékletesebb
principiumokat követhetne, mint az ő elöt-
te való maisterek követtek vala, mindaz-
által úgy gondolkoznak a' szemesebb poli-
tikusok, hogy ő nehezen változtathattya
meg azt az alkotmányt, mellynek főbb tá-
masztó oszlopi már bévétetődtek. Akár mi
következzen abból, tsak azt lehet gondol-
ni, hogy a' törvényes formákat inkább kö-
vetni fogják, és a' király alattvalóinak sor-
sokat nem tsupa, és fejedelem által is meg
nem erősített circulárisok által határoz-
zák meg.

Nagy Britannia.

A' *Genti* békességes alkudozások nagy

elevenséggel folytatódnak, tsak nem minden nap Státusposták küldetnek Londonba, 's onnan Gentbe vissza, és tsak nem minden nap tanátsot tartanak a' ministerek az ott folyamatban lévő tárgyakról. E' folyó December 16-dik napján a' Londoni *Lord-Major* az az, a' fő Polgár-Mester öszvegyűjtve az odavaló tanátsot avval együtt azon tanátskoztak, hogy a' reájok vettetendő birtokosság taksájára nézve instantiát adjanak bé a' Parlamentumnak. Azon tanátsnak egy tódós és nevezetes tagja *Warthman Ur* hosszú és mérges otáztit mondott azon taksának helytelen kiosztásáról, egyszerűs mind megmutatta azt is, hogy azok a' Commissáriusok, a' kik a' lakosoknak birtokait, és jövedelmeit taksálták, igazságtalan 'sinórmértéket követtek. Ennek a' gyűlölséges bánásnak következése az is, hogy az által sokaknak tehetségeik az ő kívánságok ellen kivilágosítottak, 's arra való nézve egy általjában meg nem lehet azon taksálás módját engedni. Beszédjének vége felé azt javasolta a' fent nevezett Ur, hogy az Országnak minden városi, a' Parlamentumnak tétettendő szoros repraesentáció által azon taksálás módját megváltoztatni 's magokról elbáritani igyekezzenek. Ezt a' projectumot a' tanátsnak egymás tagja is tódította, és köz megogyezéssel meghatároztatott; végtére abban is meggyeztek a' Londoni tanátsnak tagjai, hogy az Előülő által egy instantiát nyujtsanak bé az A. Parlamentumnak.

Az Oxoniai (Oxfordi) Universitas azt végzette, hogy a' ki az ott volt Európai uralkodó Fejedelmek ott való rövid mulatásokról leg szebb deák verseket írni fog, annak nagy jutalom fog fizettetni. A' jutalom kérdés ezen szokból áll: *Europae Pacatores Oxoniam invisentes.* — A' Kormányzók olly rendelést adott ki, hogy a' Kiralynak, Királynénak, és Sarlotta Királyi Hertzeg Asszonyoknak dragonyos seregei azon veres, és N. Britannia nézve igen ditsós séges ütközetnek örök emlékezetben

való meg maradására, melly 1812-dik esztendőben, Junius 21-dik napján *Salamanca* város mellett Spanyol országban esett vala, azon nevezetett visellyék lovas zászlóikon.

A' Londoni Specnlansok, a' kiknek nagy reménysek volt az éjszaki Amerikai Sz. Társasággal leendő békességhez, nagyon megsalatkoztak, mivel a' Genti Congressusban lévő Anglus Commissáriusok, a' nékiek adatott új instructio szerént, az Indusoknak a' békességbe leendő bé foglaltatásokról, és országok határjának megállapításáról egészen lemondottak. Ezt megtudván az Amerikai meghatalmazott Commissáriusok *statum ante bellum*, az az, *ugy legyen mint volt a' háhoru előtt*, a' békesség alkudozásnak fundamentumává tették, mellyről az Amerikai Kormányzóknek hírt is adtanak.

Olasz Ország.

A' *Frantzia Moniteur*, az az, a' Párisi hivatal szerént való ujságleveleknek szerzője, a' mult Nov. 15-dik napján ezeket jelenti *Civita-Vecchiáról* a' Romai Státusnak egy nevezetes városáról: *Graf Nassali*, Piacenziai káptalanbeli ur két más nevezetes papi szemellyel együtt Spanyol Országba küldetett, az odavaló egyházi dolgoknak megvizsgálására; és azoknak a' villogásoknak elháritására, mellyek egy néhány szerzetes rendek közt támadtak. E' dolgot a' Spanyol király és az odavaló *tribunalis Inquisitionis* *) hire nélkül ő

*) *Tribunal Inquisitionis*, vagy *Quaestorium f. dei Tribunal*, az az, a' hitet nyomorú szék, olly egyházi hivatal a' Katolika Anyaszentegyházban, mellyet V-dik Ferdinánd Spanyol Országi király 1778-dik esztendőben egy Sz. Domonkos szerzetebéli barátnak *Torquemada Tamásnak* javaslására azon országban felállított, azon formában, melly 1200-dik esztendőben a' *Valde-u*

Szentsége nem mivelte. Ennekfelette 'a nevezett káptalanbeli ur által egy *Brévet*, az az Apostoli levelet is küldött Pápa Ő Szentsége *VII-dik Ferdinand* Spanyol Királynak, mellyben azt jelenti ki, minémü indulattal kell a' papi személyeknek és szerzetes rendeknek viseltetni, miként kell a' papi személyeknek magokat viselni és hivataljokat folytatni? végezetre arra kérte Ő Szentsége a' Fels. Spanyol királyt, hogy a' papoknak semmi politicus hivatalt ne adjon.

A' Fels. Szardiniai Király; a' Turini tudósítások szerint azt végzette hogy azoknak

sisek ellen felállított vala. Spanyol Országban azok ellen állított fel ez a' nyomozó szék, a' kik a' Katolika vallás ellen valamit szólottak, vagy miveltek, vagy az eretnekek és Zsidók ellen. Ez a' nyomozó Sz. Szék Frantzia Országban soha bém nem vétetődött, Olasz Országban sem olly szoros mint Spanyol Országban, és volt annak előtte Portugalliában is — Midőn valaki az Inquisitio eleibe idéztetik, leg elsőbben is a' nevét, rangját és élete módját tudakozzák meg; egyszersmind köteles volt az illy bűnös a' maga tehetségének, birtokának, 's jövedelmének lajstromát feljegyezni, mellyek mindjárt elvétettek az Inquisitiotól, olly ígérlet mellett, hogy ha ártatlannak lenni találtatik az Inquisitio eléibe idéztetett személy, mind azok néki vissza adatnak. Senki halálra nem ítéltetett, hanem ha hét tanúk voltak ellene, de a' kiket néki tudni nem szabad, és véle sohasem confrontáltatnak, az az, soha szemibe nem mondják, mit vétett. Az illyen Inquisitio vizsgálja meg az írott és nyomtatott könyveket is, ha ezek más Országból vitetnek Spanyol Országba, Romában ez az Inquisitio ekként nevezetik: *Congregation del S. Officio*.

a' hadi embereknek, a' kik az előbbi uralkodó alatt a' magok pensiójoktól megfosztattak, akár ott, akár másutt lakjanak, ha megbizonyítják, hogy semmi ollyat nem vétettek, a' mire nézve pensiójokat elveszthették volna, pensiójok minden fél esztendőben ki fognak fizettetni; hasonló rendelés tétetődött a' polgári tisztviselőkre nézve is, a' kik vagy hivataljoktól, vagy pensiójoktól megfosztattak. Végtere azt is végzette Eő Felsége a' Szardiniai Fels. Király hogy azon klastrombeli papok, a' kiknek klastromjaik eltöröltetvén, más külföldi klastromokban laktanak, következőképen sem Piemontban, sem azon tartományokban, a' mellyekben voltak, semmi pensiót nem vettek, és így szörnyű nyomorúságban éltek, most pensiót kapjanak.

Északi Amerika.

Az Északi Amerikai Szabad Státusok azon roppant földön, melly a' *Mississippi* folyóvizén túl a' *Missouri* folyóviz két partjain, *Louisiana* tartományán keresztül az Uj Mexiónak északi részén; a' tsendes tenger partjain kiterjednek, lassanlassan magokat kiterjesztik, és a' keresztény vallás, 's kereskedés által sok földet elfoglaltak. Midőn N. Britanniával hadakoznak, ezen részről is igyekezik az Angliai Kormányshék magát kiterjeszteni és a' szövetséges Státusokat hátul megtámadni. Mellyre nézve napkeleti Floridában, a' hol magokat már régen megfészkeltek, egy hajó sereget küldöttek a' Mexikoi tenger kebelébe, melly *Pensacolában* napnyúgotti Floridának fő városában bérontott, és azon tartomány erősségét a' múlt Septemberben megtámadta, de a' honnan vissza veretett. A' leg újabb Londoni tudósítások szerint nem csak el nem rettentette őket ez a' szerentsétlenség, sőt inkább újabb, és nagyobb erőlködésre gerjesztette az.

Ugy hallatik, hogy most számosabb hajó sereget készitene ki az Amerikai szabad Státusok ellen, a' melly hajó sereg S. Agoston ellen küldetik, mellyet egy két:

ezer főből álló Anglus sereg fogl segélleni, és *Woothbine* Oberster által vezéreltetni. Reménylik, hogy az Anglusokat egyméhány Indiai törzsökös Indiai familiák is segíteni fogják, és mind a' napkeleti mind a' napnyugottik Floridából kiköszöböl az Amerikabelieket. Ezen itt kijelentett tekinetekre nézve egy új világ találatott azon esméretlen levegő ég alatt, azért is sok olvasóinknak kedves dolog lesz az azon környékekről új tudósításokat venni és olvasni.

Mihélyt Louisiana 1803-dik esztendőben az éjszaki Amerikai Sz. Státusokkal öszve kaptasoltatott, mindjárt annak kormányzéke azon igyekezets, hogy azon talált új tartományt szorosab megismerhesse, hogy annál fogva coloniákat avagy új lakosokat küldhessen oda, 's azokkal kereskedhessen. A' melly végre 1805-dik és 1806-dik esztendőben két versben *Parke* hadnagy küldetett oda, de ugyan akkor *Levis* és *Clarke* kapitányoknak vezérlések alatt leg fontosabb feltaláló utazások tétettek. Ezen két utazóknak parantsolatot adott, hogy a' *Missouri* folyóvizét ott a' hol ez a' *Mississippi* folyóvizbe omlik, felfelé annak eredetéig vizsgálják meg, onnan a' legrövidebb úton, a' hegyeket keresztül utazzanak, 's azután a' legelső hajókázható folyóvizen a' tsendes tenger partjaihoz menjenek előbbre. Ez az utazó társaság 1804-dik esztendőben, Május 14-dik napján *Missouriból* elútazott, Nov. 1-ő napján, azon esztendőben téli szállását a' *Mandini Indusok* földjére tették által, minekutánna az ő számlálások szerint 1609 mértföldet utaztak volna. A' következett esztendőben Aprilis 5-dik napján ismét hajóra ültek, és Augustus 18-dik napján azt a' pontot el is érték, a' hol a' *Missouri* folyóviz hajókázható volt, és a' melly a' maga eredetétől 3000 mértföld messzeségre esett. Itten lovakat vévén magoknak, a' közbevetett hegy lántzokon 60 mértföldnél tovább utaztak, es egy hajókázható folyóvizhez érkeztek, a' mellyen tsó-

nakokra ülvén a' Columbia nevezetű folyóvizhez jutottak azon esztendőben November 15-dik napján. A' következett telet az Oceanus tengernek partjain töltötték el az Indusok közt. A' következett 1806-dik esztendőben, Martzius 27-dik napján onnan vissza indultak, 's azon esztendő September holnapjának 23-dik napján Louisianaának *Sant Louis* városába érkeztek, minekutánna 9000 mért földet utaztak volna. Ennek az utazásnak leírása következő tizim alatt: *Travels to the source of the Missouri River, and across the American Continent, to the Pacific Ocean. Performed in the years 1804, 1805 and 1806. By Capitains Levys and Clarke* — E' szerint már nem őt, hanem hat esmértes része van ezen föld kerekiségének, ugymint *Európa, Asia, Afrika, Amerika, Austrália*, és ez az utolsó, mellynek még semmi meghatározott neve nintsen. *Ezről az új világról a' jövő postanapon többet fogunk írni.*

Portugallia.

A' Londoni királyi udvarnak Portugallia Országba küldött követministerje *Canniug* ur, az Angliai tudósítások szerint, Nov. 28-dik napján érkezett meg azon ország fő városába Lisabonába. Néhány közönséges levelek azt állittják ő róla, hogy a' *Leviathan* nevezetű hajón maradt volna olly végből, hogy oda várja az Angliából utána küldetett portékáit.

A' Portugalliai Régens-Hértzeg vagy a' Brasiliai Hertzeg *VI-dik János*, a' ki édes anyjának *Mária Franciska* Királynénak régtől fogva tartó nyavalája miatt az országlast kezébe vette, e' már majdan elhúnyó 1814-dik esztendő Junius havának 18 dik napján egy királyi decretumot tétett közönségesse, a' melly a' Brasiliai kikötő helybe való bemenetelt, 's az abból való kimenetelt tárgyazza. Ez a' decretum ekként van foglalva: Minekutánna a' szövetséges fejedelmek, az Isteni gondviselés által vezéreltetvén, az ő hathatos és meg-

gyező iparkodások által ditsósséges és rendkívül való vitézségeket tökéletességre vitték volna, mellynek egyenesen való következése a' Frantzia Ország ellen való ellenségeskedés megszűnt vala, és mivel én azoknak a' hasznoknak, a' mellyek a' minden nemzetekkel való kereskedésből szoktak folyni, minden hiv' jobbágyaimat részesévé kívánom tenni, azt rendelem, hogy ezen királyi végzés ki készittetésének napjától fogva minden idegen hajóknak szabad legyen az en Országom kikötő helyeibe béevezni, és a' Portugalliai kereskedő hajóknak is azokból idegen kikötőhelyekbe béevezni, 's minden nemzetekkel, a' barátságos egyesség szerént, kereskedni — Ezt az én akaratomat a' legfőbb udvari törvényszék úgy értse, hogy azt minden több hivataloknak tudokra adja, és közönséges irás által a' publikummal esméretessé tegye. — *Költ Brasiliának fő városában Rio de Janeiroban Junius 18-dik napján 1814-dik esztendőben.*

Északi Amerikai Szabad Társaság.

Azok a' közönséges tudósítások, mellyek a' múlt Oktober 22-dik napjáig azokból a' tartományokból jöttek, ekként szólnak: Ezen Respublikának mostani Előülője Madison ur azt a' veget, mellyet a' Geni bekességes alkudozások által feltett vala, tudni illik, hogy Anglia ellen a' publikumot felgerjeszse, el nem érte. A' Congressusnak (igy neveztetik azon Respublikának közönséges gyűlése) több tagjai sok eleven szemre való bányásokat hőmpölgettek eleibe; nevezetesen, hogy meg nem gondolja, hogy Amerika ebben a' háborúban már is huszon öt milliom hadi költséget tett, hogy husz ezer emberrel már is több embert vesztett, hogy azon szörnyű károkat számba nem vévén, a' mellyeket a' tengeren szenvedett. Mi úgy mond, magunk is nagyon szűkölködünk a' békesség nélkül, és meg nem bocsátható vétek, haszontalan nehezségek által, a' békességet akadályoztatni-

Az előbbi Előülő *Jefferson* ur a' helyett a' nemzeti könyvgyűjtemény helyett, a' mellyet *Washingtonban* a' könyvtárral egyetemben megégettek az Anglusok, a' maga könyvgyűjteményét tsupa jó hazafiúságából, a' Congressusnak ajánlotta. Annak megvétele a' Tanács meg is határozta, mellyet a' nemzeti Képviselők közül sokan ellenvén, végtére azon feltétel alatt hagyták helybe, hogy a' szereztetendő kötés a' Congressus eleibe terjesztődjön még egyszer.

A' Felső Kanadában történt viadalról, a' melly után az Amerikai hadi seregek részenként a' magok tartományokba magokat visszavonták, Montreálból, északi Amerikának népes városából, a' múlt November 5-dik napján így irtak: A' General *Isard* osztály serege az *Erie* nevű erősségnél az ellenséggel magát öszve kaptsolta, és az ő hadi serege az ellenséggel együtt nyöltz ezerre nevedett, mellyel Nov. 15-dik napján a' Gen. *Drummond* taborát *Hippasalos* mellett megtámadta; de olly módon fogadtatott, hogy azon holnap 16-dik és 17-dik napjain kén-telenített magát *Black Creeck* ig határb vonni, a' honnan a' General *Isard* 1500. főből álló brigádja azon holnap 19-kén a' mi jobb szárnyunkat megkerülni igyekezett, és tíz mérföldre *Hippas* ántúl előre is nyomult; de a' honnan a' General *Myers* ezer főből álló seregetől vissza verettetett. A' mi veszteségünk igen kevés volt ezen tsatázásban, ellenben sokkal nagyobb volt az ellenségé. Mi mind annyiszor, valameennyiszert az ellenség az erdőből kijött, annyira azt mind vissza vertük. Minékünk tsak két ágyúnk volt, de valahányszor az ellenség az erdőből kijött, mind annyiszor vissza üztük. A' General *Drummond* későbbi tudósításából azt olvassuk, hogy az ellenség mind addig a' nevezett erősségnek birtokában maradni igyekezett, míg az

utban lévő hadi seregek által, onnan ki nem üzenttek.

Egy hét száz emberrel meg terhelte-
tett, és az Amerikai tengeri partokra ren-
deltetett hajó, az Amerikai tengeri partok
mellett elsülledett, és az azon volt embe-
rek, az Anticostai pusztaszigetbe szállot-
tak ki, a' hol 37. napig sok ehséget és
nyomorúságot szenvedtek mind addig, míg
a' Crocodilus nevű fregatte odament, és
őket a' veszedelemtől megszabadította.

Szövetséges Belgium.

A' közönséges ujságlevelék azt beszél-
lik, hogy a' Gentben lévő békességes alkudo-
zások meg most is szorgalmasan
folytatódnak, minekutánna a' két alkudo-
zó felekezet egymással sok irásokat közlöt-
tek, és az Amerikai követeknek gyűlés
házában öszvegyüllöttek volna; az alkudo-
zás hosszasan tartott, a' mellynek resultá-
tumát az Anglus ministerek mindjárt meg-
küldöttek Londonba. Noha ezen gyűlés-
nek folyamata titokban tartatik: arról
mindazáltal annyit tudni lehet, hogy kö-
zönségesen jó lábon áll, és hogy nagy re-
ményesség lehet a' békességnek megkészü-
sésében.

Német Ország.

A' Rhenus bal partján lévő Palati-
nátusi fejedelemségben lakó reformata val-
last tartó papság, a' mint a' közönséges ujsá-
glevelék tartják, egy instantiát küldött
a' Bétsben lévő szövetséges feledelmekhez,
mellyben azon esedeznek, hogy a' Fran-

tzia kormányzókat arra birni miltóztassa-
nak, hogy a' Frantziák a' Heidelbergai
egyházi jószágokat fizessék vissza, és hogy
a' még el nem adatott örökségeiket adják
vissza. E' mellett, hogy Frantzia Ország
a' még hátra lévő fizetéseket 1798 dik esz-
tendőől fogva, a' mellyben tudni illik az
egyházi jószágok sequestrum alá tétetődtek,
és azokat a' költségeket is, a' mellyeket
azok a' templomoknak, parochiáknak, és
oskolákhoz tartozó épületeknek megjobbi-
tására küldöttek, a' jövő 1815-dik eszten-
dő October 1-ső napjáig pótolják ki. Az
ugy nevezett Heidelbergai jószágok, mel-
lyeknek bétst a' Frantzia kormányzó 40.
milliom frankra tette, a' Státus hasznára
fordította, és 1798-dik esztendőben seque-
strum alá vetette.

A' Fels. Würtembergi király Országá-
ban, az Eő Felségé kegyelmes engedelme-
vel egy bizonyos társaság állott fel, mely-
nek fő tzélja az, hogy a' Sz. Biblia tíz
ezer, 's különösen az új Testamentom két
ezer nyomtatványban nyomtattassék, és
osztatódják ki a' szegényebb Würtembergi
Protestánsok között.

A' Stuttgardi udvari ujság szerint a'
Fels. Würtembergi Király az arany sas vi-
tézi rendnek tzimerével a' Felséges Dániai
Királyt megtisztelte. — Gr. Hardeck
Cs. Kir. F. M. Lajtnant a' Menusi Frank-
furtnak Vice-Generál. Gubernátora e' folyó
holnap 13-kán mind azoknak az elszökött
katonáknak, a' kik a' múlt esztendőben
hadi seregeket elhagyták, közönséges par-
dönt hirdettetett ki, ha t. i. a' jövő 1815-
dik esztendőben Jánvárius 25-dik napjáig
zászlójok alá önként vissza térnek.

Dec. 28-dik napján adtak 100 Forint Huszas penzért 265 $\frac{2}{3}$ forintot Váltó-
medulában. Egy Cs. aranyért 12 forintot 18 krt.

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nro. 47.

A' Magyar Kurir 52-dik darabjához.

B é t s.

A' minap meg halálozott hertzeg *de Ligne*, Cs. Kir. Trabant testörző sereg kapitánya helyett, azon fontos tisztségre, Gróf *Colloredo Vincze* Feldmarsalt emelni méltóztatott Felséges Urunk, a' ki mivel már az előtt is ezen tisztséget viselte, következesképen a' szokott hitet letette, szükségesnek nem tartatott őtet újabb esküvéssel a' Fels. Uralkodó Fejedelem hívségére lekötelezni, hanem azon Cs. K. testörző seregnék bé mutatni, mellyet Cs. K. údvári Főmester *Weinsbergi Trautmansdorf*, majdan elesyésző December 26-dik napján, del előtt 10 órakor végbe is vitt, 's nékie a' két Trabant seregnék kommandóját általadta.

A' Felséges Würtembergi Király *II-dik Fridrik*, változó egészsége miatt, a' közebb múlt kedden, incogito, az az, esmératlen név alatt Béts városát el hagyván, a' maga országában vissza ment, minekutána az Eő Felségének szolgált Austriai Császári hadi és polgári tisztviselőket gazdagon megajándékozta volna (A' mint halatik 4000 formális aranyat osztatott ki köztök).

Eő Cs. és Ap. Királyi Felsége, a' Kreuzer végbeli Regimentnek egy igen érdeemes tagját, *Bogdanovich* Kapitány Urat, az utolsó Frantzia háborúban mutatott hadi érdemeire nézve, és a' Pruffziai udvari Orvos Doktori, és egyszersmind General Chirurgus *Wiebel* urat azon szorgalmatosságára nézve, mellyet az Austriai Csá-

szári, 's Kir. beteg és sebbe esett katonáknak orvoslásokban mutatott, a' Leopold vitézi Rendjének kis kereszties tagjaivá tenni méltóztatott Fels. Urunk.

Sándor Orosz Császár ő Felségének, Dec. 24-ik napjára esett születésének napja az Orosz Csász. Követség templomában közönséges isteni tisztelettel innepeltetett meg, mellyen, mind magok Eő Császári Felségek, mind más itt lévő uralkodó Fejedelmek, mind a' Fels. Orosz Császári Nagy Herczeg Asszonyok jelenvóltanak. — Delben ezen emlékezetes napnak megtisztelésére a' Fels. Csász. Kir. udvarnál, a' czeremoniás palotában nagy vendégség adott, mellyre minden itt lévő uralkodó Fejedelmek, Herczegek és Herczeg Asszonyok, úgy színte minden Orosz Csász. udvari őt elsőbb Státus Tisztei hivatalosak voltak. — Ez a' Felséges Fejedelem, t. i. I. Sándor Orosz Császár, és uralkodó *Schleswig-Holstein-Gottorpi* Hertzeg született 1777-dik esztendőben, Dec. 23-dik napján, uralkodni kezdett édes atya I. Pál Császár halála után 1801-dik esztendőben, Mártius 24-dik napján, öszve házasodott *Ludovica Mária Augusta* Bádeni Hertzeg asszonnnyal, a' ki 1779-dik esztendőben Januárius 24-dik napján született 1794-dik esztendőben, Május 20-dik napján mind mostani férjének eljegyzett ömáltkájá, a' Petersburgi Császári udvar szokása szerént a' Görög vallásra által lépett, 's ugyan akkor *Ersébeth Alexandrina* nevet kapott. Életben lévő testvérei *Constantin Pawlowits* a' ki 1779-dikben Május 8-dik napján született,

1796-ik esztendőben Febr. 26-dik napján a' Sax-Coburgi Hertzegasszonyal *Julia Henriette Ulrikával* ösveházásított — *Mária Pawlowna* Károly Fridrik Sax-Weymari örökös Hertzegnek hitvese született Februárius 15 dik napján 1786-dik esztendőben — *Catharina Pawlowna* született Május 21-dik napján 1788-dik esztendőben — *Catharina Pawlowna* Orosz N. Hertzeg Asszony, néhai *Péter Fridrik* Oldenburgi Hertzegnek özvegye született Május 21-dik napján 1788-ik esztendőben, férjhez ment 1809-dik esztendőben Aprilis 30 dik napján, özvegységre jutott, 1812 dik esztendőben — *Anna Pawlowna*, szül. Ján. 7-dik napján 1795 eszt. *Miklós Pawlowich*, szül. Jun. 2-dik napján, 1706 eszt. — *Mihály Pawlowich* szül. Feb. 8-dik napján 1798-dik eszt. —

Megholt testvérei voltak: *Alexandra Pavlovna* József Austriai Fő Hertzeg, és Magyar Nádor Ispány Eő Csasz. Kir. Fő Hertzegségének elfelcjhethetlen megholt Felesége, és *Ilna Pawlowna*, 's *Olga Pavlovna* Orosz Nagy Hertzeg Asszonyok.

A' Fels. Prussziai Király III-ik *Fridrik Wilhelm* Nemes Sax urat, az orvosi és seborvosi tudományoknak Doctorát, és az Orosz Császári *Wladimir* Rendnek egyik érdemes tagját és a' Cs. Kir. *Josephina* Akadémiának érdemes tanítóját, a' Prussziai Királyi *veres Sas* Rendjének harmadik rendbéli tagjává tenni 's a' következő kabinetbéli levelkével megtisztelni méltóztatott: Hogy megmutathassam Kigyelmednek, melyre betsüllöttem 's betsüllöm mostan is a' orv. Kigyelmed szolgálatját, mellyet mind Cseh-Országban, mind pedig a' Párisban való márs-ruton az én ármádamtól való beteg és megsebesített katonáknak gyógyításokban mutatott, szerentsém vagy az ide rekesztett *veres Sas* vitézi rend 3-ik classisának tzimmerével megtisztelni, 's

Vége az 1814-dik

maradok Kigyelmed jó akarója *Fridrik Wilhelm*.

J e l e n t é s.

Az alább irt nagy fájdalommal értette, sőt a' levelek által is tudósított a' felől a' birlelés felől, hogy az ő *Wilder Mann* az az, vad ember, nevezetű, Bétsben, Karinthiai útzában fekfő és közönségesen esméretes és nevezetes vendégfogadója annyira megvanteve vendégekkel, hogy abba senki sem szállhat többé, a' melly okból sokan, a' kik különben mindenkor ebbe a' vendégfogadóban bétérni szoktanak, más szállást keresni kénytelenítették; azért is az alább irt mind maga, miad a' *Publikum* iránt való kötelességének tartja, hogy ezen birt hamisnak, és tsupa tsintalanság, 's talán irigykedés által is okozattnak lenni kinyilatkoztassa, mert a' mivel igazán ditsekedhetik, a' tartasnak mérséklett árara, tsinosság, és rendes szolgálat mellett valamint ennekelőtte, ugy most is mindég számos vendégei vannak; minthogy mindazáltal mind a' szobák mind az istálók olly számmal vannak, hogy nem egy könnyen eshetik meg az, hogy vala ki az oda bétérő vendégek között kivánt alkalmatosságot nem találhatna; azért minden megeshető hibának elhárítása végett, minden akár jövevény, akár az idevaló tisztelt vendégeit alázatosan kéri, hogy az ő vad ember tzimmerü vendégfogadójába szállván, v. az alább irottnál magánál, vagy az ő képét viselőnél az alkalmatos szállás iránt tudakozódní méltóztassanak.

Bétsben Dec. 27-dik napján 1814.

Müllner Ferentz

A' vad ember tzimmerü vendégfogadónak tulajdonosa.

J e g y z é s.

A' mi újság szedő és nyomtató legényeink az el múlt Karatsony innep napjait több társaikkal együtt kívánván megszentelni, mi sem szolgálhattunk a' mult kedden Érd. Olvasóinknak a' M. Kurirral. Esztendőnek.